

O Božiču.

Prvi, preusodni korak, pripisuje se prvi ženi — Evi. —

Kakor brezkončno vodovje preplavila je beda ves svet in milijardno gorjè je zavladao po opuštošeni, raja oropani zemlji.

Nedopovedljive in nerazumljive so bile muke, ki jih je prestajalo urobljeno človeštvo.

Najrazličnejše zlo, se je kakor kužna megla vlačilo po zemlji. Najostudnejše bolezni in najgroznejše elementarne nesreče.

Strašna, strašna duševna tema razgrinjala se je nad človeštvom. Črna, neprodurna tema nevednosti in vnebovpijočih pošastnih grehov.

Pa človeška srca!

Sahara, z vso svojo strahoto ne more se primerjati z brezupno zapuščenostjo puščave, ki je do zadnjega koticčka polnila ta srca.

Vse to pa je rastlo in to so potencirala tisočletja.

Bilo je vtelešeno največje prokletstvo od vekov.

A potekal je rok njegove veljave.

Ona obečana, veliká žena, ki je imela razdreti, uničiti kraljestvo sovražtva in pogube, ki je nastalo po prvi ženi, bila je rojena.

Ona je imela biti druga, blagoslovljena Eva.

In prišla je ona noč.

Noč, stkana od svitlobe in luči in sreče in blagoslova, noč, po katerej je plavalo angeljsko petje in ki je pila smehljaj Božanstva in prve solze sreče, ki jih je jokalo človeštvo.

Sveta noč.

Sveta noč! Kako žejna te je bila zemlja.

Sveta noč....

Razlila si se vse naokoli in iz puščav so nastali vrtovi in vzknilo je cvetje.

Nesmrtno cvetje.

In zemlja je slavila ženo, ki Ga je prinesla. —

A sedaj so že pobledeli žarki svete noči in zdi se mi, da je ona sama izginila s sveta.

Razno zlo se je zopet naselilo na zemlji ter se zajedlo v človeška srca.

Družba tava v labirintu zmot. Ginevajo jej moči, a izhoda ne ve. Vodnikom in zapovednikom so izrabljene moči in izcrpan mozek.

Precenili so se in sedaj umirajo. Ž njimi umira ljudstvo.

Kje je rešitev, odpomoč zlu? Mar nikjer več?

Ne, tako daleč še nismo prišli.

V človeštvu samem je še neizcrpan in nedotaknjen zaklad moči in sil.

Te sile treba samo vzbuditi, vzdramiti. Močem treba odpreti vsa polja človeške prosvete, da se slobodno ter zato mogočno razvijejo. Ta moč pa je žena.

Da, tudi drugič je osoda ustvarila take razmere, da more svetu priti rešitev le po ženi. Tudi danes je žena neprecenljivi vir, iz katerega mora zmučeno, izhirano človeštvo crpiti novo moč in novo življenje. Žena je, ki more vsposobiti in okrečiti narode za obstoj in napredek.

To je gotovo in jasno ter leži na dlani.

Današnji ženi je poverjeno vzvišeno, važno poslanstvo. Iz nje se ima naroditi nov, čil rod in iz nje le bo izšla nova, velika družba.

Čas preporeda se bliža. A žena še ni povsod vzbujena. B r a n i se jej celo vstajenje! Kolika prokleta zaslepljenost je to!

Vi gospodje stvarstva, spoznajte in priznajte vendar svojo onemoglost, svojo utrujenost in sezite po odpomoči, katere vam tako neskončno treba! Pokličite žensko na bojišče prosvete in vadite jo v duševnem orožju.

S tem si pridobite vso hvaležnost in ljubezen njene duše in življenje daste novi, popolnejši generaciji, ki vas bo zato nazvala velike.

Ne držite se tako krčevito gospodstva, ki je tiranstvo ter pogoj nazadnjaštva.

Popravite, kar ste zagrešili na ženi, in osvobodite jo, kakor ste jo usužili, — v njen in svoj blagor. —

Na tebe, slovensko ženstvo, pa se obračam v iskreni in udani ljubezni ter ti kličem :

Vstani, vzdrami se v svojem ponosu in svoji moči! Zahtevaj prostega polja za delo, prilike, da koristno naložiš svoje sile ter bogate obresti siplješ narodu in družbi v naročje.

Razvij zastavo človekoljubja in pravice in prihiti na pomoč narodu, zatirancem ter sploh ginečemu človeštvu.

Spoznaj se, spoznaj svojo misijo in postalo boš veliko. A ne išči se samo na veselicah ali v »dobrodelnih«⁶ javnih družbah in zakulisnih spletkah. Tvoji cilji so mnogo lepši in višji!

Kako želim, da jih spoznaš v sveti noči! —

Ivanka.

